

Deel 6: Deelnemers Henny & Odette

In 2016 kregen vijf Amsterdamse daklozen een pinpas met tienduizend euro én 24-uurs coaching. TV-maker Beau van Erven Dorens volgde hen een jaar lang met de camera. Dankzij de gemeenteraad heeft Haarlem een vergelijkbaar project, maar zonder camera's: *The Haarlem Project*. *Straatjournaal* volgt dit bijzondere experiment en de betrokkenen.

Kalm aan met drank

TEKST: JESSICA HOOGENBOOM / FOTO: HEIDI BORGART

“Welkom in Center Parcs Schalkwijk!”, zegt Odette (50), als ze de deur opent van de ‘tussenwoning’ waar ze sinds twee maanden met haar man Henny (56) woont. Center Parcs? Tussenwoning? Odette legt uit: “Dit rijtje huizen is van de RIBW (*Regionale Instelling Beschermd Wonen, red.*). We kunnen hier tijdelijk terecht, tot er via hun *Housing First*-project een vaste woning vrijkomt. Achter ons zit een woonvoorziening van de GGZ (*geestelijke gezondheidszorg, red.*), dus het voelt soms een beetje alsof je op een vakantiepark voor gekkies zit, haha.”

Het echtpaar doet mee aan *The Haarlem Project*; samen kregen ze begin dit jaar tienduizend euro en een jaar intensieve begeleiding aangeboden. Doel: een doorbraak mogelijk maken in de vicieuze cirkel van hun daklozenbestaan.

Drie jaar heeft het stel op straat geleefd. Eerst slapen ze in de nachtopvang, later in parkeergarages en op stations door het hele land. Dankzij de inzet van projectleider Rokus Loopik en Arnold Lammerds van de RIBW, kon het stel de bovenverdieping van deze woning vlakbij de Meerwijkplas betrekken. Ze hebben twee kamers, twee badkamers en een dakterras; de keuken en huiskamer delen ze met een andere ex-dakloze huurder.

De meubels hebben ze her en der - gratis of tweedehands - kunnen regelen. Odette: “Zelfs van de straat, hoor. Henny houdt daar niet zo van, maar als ik een leuk kastje bij het grof vuil zie, neem ik het gewoon mee.” Ook de bijzondere cd- en singlecollectie van Henny en de fotoboeken van vroeger hebben uiteindelijk weer een plek. “Die stonden al die jaren in de opslag, dat kun je niet de hele tijd op straat met je meezeulen.”

Aan de muur hangen foto's van twee kleine meisjes. Odette: “Onze dochters. De oudste is nu 27, maar we hebben geen contact met haar. Met onze jongste van 23 gelukkig wel.”

Overlast

Hoe ze op straat zijn beland? Lang verhaal kort: drie jaar geleden werden ze uit hun huurwoning gezet vanwege aanhoudende overlast. Odette: “Er was veel spanning in ons gezin. Het ging niet goed

met onze oudste, Henny raakte zijn werk kwijt, en dat reageerden we af op elkaar. We dronken daarbij ook regelmatig een biertje te veel en dan belden de burens weer de politie.”

Het plotselinge bestaan op straat viel hen zwaar. Henny: “Je gaat van het kastje naar de muur, iedereen bemoeit zich met je, maar er komt maar geen oplossing.” Odette: “En tussen de daklozen was het ook geen feest; ze bestelen en bedreigen elkaar; ik sliep liever alleen buiten.”

Moe waren ze. Vooral heel moe, toen ze eindelijk hun ‘tussenwoning’ konden betrekken. Ze slapen nog steeds slecht. Odette: “Maar dat komt ook omdat Henny snurkt, haha.” Henny: “Ja, en Odette praat in haar slaap. Vannacht heeft ze me helemaal de tandjes gescholden. Maar daar weet ze nu niks meer van!” Dan serieus: “Waar ik het blijf mee ben, is dat die onzekerheid weg is. We wisten nooit hoe lang we ergens konden blijven.” Odette: “En dat je nu, na een afspraak, gewoon kan zeggen: *Ik ga naar huis.*”

Afleiding

Ze zijn dankbaar voor deze unieke kans, vooral met de hulp en begeleiding van de RIBW. Ze proberen daarom een beetje op te passen met de drank. Odette: “We komen allebei uit families met drankproblemen. Sterke drank, slechte dronk. We drin-

ken nu alleen bier, maar ook dan kan het misgaan.” Henny: “Soms knapt er dan iets in mijn hoofd. Dan komen al die frustraties ineens weer naar boven.” Afleiding is belangrijk. Daarom willen ze weer aan het werk. Eerst vrijwillig, daarna hopelijk weer betaald. Ze hebben vanmiddag allebei een afspraak via de RIBW: Odette bij een bejaardentehuis, Henny bij een groenvoorziening. Odette: “We hebben altijd gewerkt. Henny 22 jaar voor de KLM, ik zat in de thuiszorg. En toen we dakloos waren, werkten we allebei bij ActiefTalent, een organisatie voor dagbesteding. Daar kreeg je acht euro dagvergoeding voor. Niet veel, maar toch een pakje shag.”

Over geld gesproken: hoe staat het met die tienduizend euro? Odette: “Bijna op! Aan wat? Aan van alles! We hebben bijvoorbeeld zes weken in Zorghotel Pitstop gezeten, vóór we hier kwamen. Dat vond Rokus, van *The Haarlem Project*, een goed idee; een eerste stap uit de cirkel. Dat was wel effe wennen, want je mag daar niet drinken. En het kostte 350 euro per week, wel helemaal *all-in*. We hebben ook allebei een tablet gekocht. En we zijn dagjes weggeweest, met de trein. Wij leven samen van één uitkering, dus dan is dat geld zo op, hoor!” ■

Alle afleveringen uit deze artikelserie teruglezen: www.straatjournaal.com

“We wisten nooit hoe lang we ergens konden blijven”